Vrijdag 8 Juni 1945 Eerste Jaargang No. 29

HET VRIJE VOLK

Democratisch-Socialistisch Dagblad

voortzetting van Het Volk van 22 Juli 1940

1

Uitgave N.V. De Arbeiderspers — Bureaux voor Redactie en Administratie: Hekelveld 15, Amsterdam

Hoofdredacteur: K. Voskuil Directeur: J. van de Kieft

De Radio

Voorlopig tussenvorm gekozen

De minister van Binnenlandse Zaken heeft, zo wordt ons van gezaghebbende zijde meegedeeld, een omroepcommissie ingesteld, waarvan de namen der leden later bekend zullen worden gemaakt.

Deze commissie heeft tot taak:

a. den minister van advies te dienen;

b. de omroepprogramma's samen te stellen en uit te zenden.

De commissie, die onder voorzitterschap zal staan van prof. mr. J. Oranje, zal met ingang van 1 Juli a.s. de taak van Militair Gezag overnemen en wel voor een overgangstijd, totdat de regering in overleg met de volksvertegenwoordiging zal hebben beslist, hoe de definitieve vorm van de radio-omroep in Nederland zal worden.

„Herrijzend Nederland" — de door de subsectie radio van het Militair Gezag gestichte voorlopige omroeporganisatie — zal haar uitzendingen op 30 Juni a.s. beëindigen.

Tot nu toe zijn de uitzendingen geschied door het Militair Gezag. Dit was gedurende de tijd, dat de minister niet bij machte was, te doen hetgeen volgens een K.B. van 17 September 1944 aan hem opgedragen is: te bepalen, op welke wijze de samenstelling en de uitvoering der omroepprogramma's zal geschieden, in afwachting van nader te treffen voorzieningen.

Het is de bedoeling, dat ter beschikking van de commissie zullen worden gesteld het personeel, zomede de gebouwen en andere voor de radio-uitzendingen noodzakelijke eigendommen der radio-omroeporganisaties.

(Zie verder pag. 2)

Het blijft 200.000!

In binnen- en buitenland circuleerden dezer dagen berichten, dat in ons land 500.000 manschappen zouden worden gemobiliseerd voor de strijd tegen Japan en de bezetting van Duitsland. Officieel is gisteren echter nogmaals bevestigd, dat het de bedoeling is vooralsnog 200.000 mannen te mobiliseren, in de eerste plaats door middel van vrijwillige deelname. Wanneer het aantal van 200.000 bij vrijwillige deelname niet zal worden bereikt, zal aanvulling plaats hebben door middel van oproeping.

Formateurs vergaderen met senioren-conventen

In het gebouw van de Eerste Kamer te Den Haag heeft gisteren een vergadering plaats gehad van de voorzitters met de seniorenconventen der beide Kamers en de heren Drees en Schermerhorn, welke laatsten, zoals bekend, met de kabinetsformatie zijn belast.

Prof. Goudriaan aan „Energie"

De minister van Waterstaat en Wederopbouw, ir. Th. P. Tromp, heeft het volgende medegedeeld:

De energievoorziening van ons land vervult de regering met de grootste zorg. Naast en in samenhang met het transportvraagstuk is het verkrijgen van een minimum aan brandstoffen van allerlei aard een eerste voorwaarde, om het economische leven van Nederland weder op gang te brengen en de huisgezinnen in de komende winter voor ergste nood te behoeden.

De binnenlandse productie van steenkool, bruinkool, turf en ook olie en de invoer van brandstoffen uit het buitenland moeten zo hoog mogelijk worden opgevoerd; bij dit laatste is ook te denken aan het verkrijgen van gas en electriciteit uit West-Duitsland.

Bovendien is het wenselijk, dat plannen op langere termijn worden uitgewerkt, teneinde de doelmatigste taakverdeling tussen de verschillende energiebronnen te bereiken.

De regering heeft daarom besloten, een adviseur aan te stellen voor het energie-vraagstuk in zijn geheel en zij heeft prof. Goudriaan bereid gevonden, deze taak op zich te nemen.

Aardappelen genoeg! Maar het zijn oude

Wij zullen het zeker tot en met de eerste week van Juli nog met oude aardappelen moeten doen, de nieuwe kunnen niet komen, omdat er voor onbepaalde tijd een rooiverbod is en de Malta-aardappelen, die anders de tijd tussen oud en nieuw overbrugden, zijn er nu uiteraard niet. Voor het overige zijn er oude aardappelen genoeg en zelfs zoveel, dat ons rantsoen nog wel wat stijgen zal in de komende weken. Als de nieuwe er zijn, zal het daarentegen iets dalen. Onze aardappelvoorziening is nu eens een kwestie, waarover wij niet dan met de grootste lof voor alle betrokkenen spreken kunnen.

Deze belangrijke mededelingen gewerden ons uit kringen van de aardappel-groothandel, die zeker tot oordelen bevoegd zijn.

Er zijn eigenlijk zoveel oude aardappelen, zei men ons, dat wij ze niet eens op kunnen. Dat niettemin de rantsoenen niet aanmerkelijk vergroot worden, is een gevolg van de te geringe capaciteit bij het lossen en bij het vervoer naar de winkeliers. Het vervoer van Drente en Friesland naar hier functionneert nu uitstekend.

Het rooiverbod is uitgevaardigd om de nieuwe aardappelen tot volle wasdom te doen komen. „Primeurs" zijn nu overbodig. Het aardappelrantsoen zal met de komst van de nieuwe aardappelen wel dalen, omdat de oogst van de vroegste aardappelen, de eerstelingen of muizen, wel goed is, maar die van de middelvroege, de voorgekiemde, eigenheimers minder zal zijn. De eerstelingen moeten dus over de hele periode verdeeld worden. De vooruitzichten voor de late aardappelen, die in September en de eerste weken van October geroold worden, zijn nog niet bekend. Tegenover die rantsoenvermindering zal echter staan, dat er van de nieuwe aardappelen veel minder afvalt en weggesneden wordt dan van de oude. Ook moet bedacht worden, dat een rantsoen van vier of vijf kilo in de week een hoogtepunt is, waarnaar gestreefd werd in een tijd, dat er bijna geen ander voedsel was. Nu dit er meer en meer komt, heeft men zoveel aardappelen niet meer nodig. Normaal was 1½ à 2 kilo per persoon in de week

Wat van elders komt

De grote strop is de inundatie van de Wieringermeer. Deze had veel middelvroege aardappelen moeten leveren. Daarentegen valt de schade in Zeeland en op de Zuidhollandse eilanden voor de landbouw zeer mee. Daarvan zal vooral Zuid-Holland profiteren. De vroege aardappelen uit de Streek, de Langendijk en het Westland voorzagen vroeger het gehele land. Nu blijven zij voor het Westen gereserveerd, omdat als zij uitkomen de andere provincies ook al hun aardappelen hebben.

Wat de aardappelen betreft, die nu in distributie zijn, moet het Amsterdamse publiek het als vaststaand accepteren, dat dit grotendeels veenaardappelen zijn.

Is er inderdaad van de winter veel pootgoed geconsumeerd?

Er zijn wel poters opgegeten, maar er was vroeger een grote export van naar alle delen der wereld, er bleef ons dus nu nog genoeg. Er is inderdaad in Noord-Holland minder gepoot. Drente heeft evenwel het areaal juist uitgebreid. Bovendien was verleden jaar alles gericht op de verbouw van aardappelen en nog eens aardappelen en indien dit nu door de omstandigheden minder geslaagd is, bleef er toch nog ruim voldoende over.

De Duitsers hebben niet veel pootgoed weggehaald. Wat in sommige steden in parken en zo is verbouwd, had niet meer betekenis dan druppels op een gloeiende plaat.

(Zie verder pag. 3)

Weer vóórinlevering van bonnen

Het is de bedoeling van de distributie-autoriteiten weer over te gaan tot het systeem van de vóór-inlevering van bonnen. Reeds zijn aangewezen de bonnen 13 voor boter en 14 voor kaas, die voor 9 Juni moeten worden ingeleverd. Deze vóór-inlevering zal in de naaste toekomst over de gehele linie worden toegepast, teneinde de rijvorming tegen te gaan.

Een Zaanse kolenvloot

Te Zaandam is een commissie gevormd, die het vraagstuk van de kolenvoorziening moet bekijken. Zij heeft een plan in overweging genomen om een kolenvloot uit de Zaanstreek naar Limburg te zenden. Een bezwaar is evenwel de beperkte laadgelegenheid in het mijngebied.

Volksvertegenwoordiging

De kabinetsformateurs, de heren Schermerhorn en Drees, hebben, blijkens een bericht van het A.N.P., geconfereerd met het seniorenconvent der beide Kamers van de Staten Generaal. Over hetgeen in deze conferentie besproken is, vermeldt het bericht niets, maar het feit, dat de beide formateurs voeling hebben gezocht met de vertegenwoordigers der partijen in de Tweede en de Eerste Kamer, is belangrijk genoeg om er de aandacht op te vestigen, al behoeft het ons niet te verbazen.

Toen de Koningin haar eerste bespreking over de kabinetsformatie liet voorbereiden, werd tot deze bespreking de heer Drees, voorzitter van het politieke convent, het ondergrondse contactorgaan der voornaamste politieke partijen, uitgenodigd. Dat hij de eerste was, met wien de Koningin over de vorming van een nieuwe regering sprak, kan moeilijk anders worden opgevat dan als een erkenning van de betekenis, die de beginselpartijen nog altijd voor ons volksleven hebben, welke erkenning bezegeld werd door de aanwijzing van Drees als een der beide kabinetsformateurs. De conferentie van de formateurs met de senioren der beide Kamers ligt in dezelfde lijn. Bovendien zien wij daarin een aanwijzing, dat zij met het bestaan van de volksvertegenwoordiging rekening wensen te houden. Er is daarover, zoals men weet, verschil van mening. De stelling is meer dan eens verkondigd, dat de Kamers niet meer bestaan en dat zij vervangen moeten worden door andere kant wordt de opvatting vereen geheel nieuw college. Aan de dedigd, dat de Kamers hun taak zouden kunnen hervatten en voortzetten alsof er niets gebeurd was.

Men kent onze opvatting. Wij achten terugkeer van de oude volksvertegenwoordiging gewenst, maar alleen om aan de noodzakelijke vernieuwing in de tijd van overgang naar het herstel der volledige democratie de wettelijke grondslag te geven. Iedere andere keuze betekent verzwakking van de gedachte der volksvertegenwoordiging en dus van de democratie. Het is daarom, dat wij met belangstelling kennis hebben genomen van het bericht omtrent de conferentie van formateurs en senioren en met grotere belangstelling afwachten of deze conferentie, waar, naar wij toch wel mogen aannemen, de verhouding tussen regering en volksvertegenwoordiging ter sprake zal zijn geweest, de weg naar een bevredigende oplossing van een moeilijk en voor ons land uiterst belangrijk vraagstuk geeffend zal hebben.

Vlissingen's burgemeester vraagt ontslag

Op doktersadvies heeft de burgemeester van Vlissingen, de 68-jarige heer C. A. van Woelderen, eervol ontslag gevraagd met ingang van 1 Juli.

Eén wedstrijd tegen de Engelsen

Er zal slechts één wedstrijd worden gespeeld tussen het Bondselftal en de Combined Services Eleven. Deze ontmoeting is op Zaterdag, 30 Juni, te Rotterdam bepaald. De andere ontmoetingen, te Amsterdam en Den Haag vinden geen doorgang.

Het geschonden land en zijn opbouw (II)

Einde Juni is er weer gas

Aan de belangwekkende mededelingen die de minister van Waterstaat ir. B. H. Tromp aan de wederopbouw aan de pers verstrekte, ontlenen wij nog, dat de prioriteitscommissie die de volgordev an de uit te voeren herstelwerkzaamheden vaststelt, vertegenwoordiging krijgt van alle departementen van algemeen bestuur. Er wordt een driejarig plan gemaakt, dat wel zal uitgroeien tot een tiid — misschien wel tienjarig plan. De voorbereidingen zijn reeds getroffen. Allereerst is gedacht aan de noodwoningen die jammer genoeg geen jaar eerder besteld zijn. Een groot project is gemaakt van ge-prefabriceerde en gedeeltelijk in Holland te vervaardigen noodwoningen. Een ambtenaar bevindt zich in Zwitserland om daar de hand te leggen op noodwoningen die voor het Zwitserse leger dienden. Er is een crediet verstrekt voor tienduizend vierkante kilometer oppervlakte aan noodwoningen die bestemd zullen zijn voor opzichters en arbeiders bij verschillende grote werken Ook kocht de regering honderd barakken in Engeland, waar zij voor een eventuele Duitse invasie gebouwd waren.

De electriciteitsvoorziening heeft alle aandacht. De vernieling van de centrales in het westen en noorden valt zeer mee. In Geertruidenberg wordt 40.000 kilowattuur energie geproduceerd door een drijvende centrale welke S.H.A.E.F. tot onze beschikking stelde. Deze stroom is voor het Noorden bestemd daar door het moeilijke kolentransport de energie ter plaatse moeilijk kan worden opgewekt. Deze 40.000 k. V.A. die tot 80.000 kunnen worden opgevoerd moeten over een koppelleiding over de Biesbosch naar Dordrecht en verder naar Leiden worden getransporteerd. Een groot deel van Zuid-Holland kan er mee gevoed worden. Eind Juni kan deze leiding gereed zijn.

Helaas gaat een tweede drijvende centrale, welke voor Amsterdam bestemd was, naar Manilla; als compensatie hoopt men 500 ton olie per dag te krijgen waarvan 300 voor Amsterdam.

Om een beeld te geven van de verbazingwekkende moeilijkheden bij de electriciteitsvoorziening zij gewezen op de vele clandestiene noodleidinkjes, welke gedurende de bezetting zijn aangelegd. Wat echter onder het Duitse regime geoorloofd, en zelfs gewenst was, is thans onverantwoordelijk. De regering doet dan ook een ernstig beroep op het verantwoordelijkheidsgevoel van alle Nederlanders die zedelijk verplicht zijn om hun gesmokkelde leidinkjes zelf weg te nemen.

Gasvoorziening

De gasvoorziening is nog nijpender en nog nodiger dan die der electriciteit. Zeventienduizend ton kolen per maand, die de staatsmijnen leveren moeten minstens tot 70 à 80.000 ton worden opgevoerd. Engeland, en als het even mogelijk is, Duitsland zullen het ontbrekende moeten aanvullen, willen wij geen uiterst bedenkelijke winter tegemoet gaan. Thans worden de ovens van Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht voorzichtig opgewarmd met de daartoe beschikbare cokes. Hiermee zijn nog drie à vier weken gemoeid. Krijgen de grote centrales gaskolen, dan kan de daarmede gevormde cokes worden gebruikt om in de kleinere fabrieken de ovens op te stoken. Misschien eind Juni, doch zeker begin Juli zal een bescheiden gasvoorziening tot stand komen.

Vraagstuk nummer een is het transport. In 1938 kon er per schip 18 millioen ton door de Maas en 8 millioen door de Zuid Willemsvaart vervoerd worden. Stuwen en sluizen zijn echter vernield, bruggen onklaar gemaakt en andere oorlogsvernielingen, vaak strategisch volkomen overbodig, maken de vaart onmogelijk. Er wordt echter met man en macht gewerkt. Half Juli zullen de sluizen gereed zijn en de bruggen gelicht en met 1 Augustus moet de Maas bevaarbaar zijn tot Hedel en verder. Het Maas-Waalkanaal is gelukkig bevaarbaar. De vloot der binnenvaart in Holland valt nog al mee. In het Zuiden is reeds 40 pct drijfbaar gemaakt. Met de sleepboten staat het er minder gunstig voor. Men kan er echter zeker van zijn dat de schipperij in de naaste toekomst een kans krijgt als nooit tevoren. Menige schipper, wiens schuit met schuld belast was, kan er wel bij varen.

Bedroevend is de toestand bij de spoorwegen. Honderdtienduizend ton uiteindelijk, zelfs 300.000 ton aan rails, plus anderhalf millioen dwarsliggers zijn nodig voor het herstel. Men tracht electrisch materieel, wagons en locomotieven uit Duitsland terug te krijgen. In Zweden zijn 15 personen en 35 goederenlocomotieven aangekocht. Een vijftal is gereed, maar een staking, die thans in Zweden nog voortduurt, brengt ernstige vertraging mee. Zwitserland leverde de eerste van de 20 tweedehands rangeerlocomotieven af. De regering is doende uit Engeland drie transportabele complete bergplaatsen te verkrijgen voor rails en wissels, locomotieven en wagons. Zij zullen door Nederlands personeel worden bediend.

De bruggen

Een ernstig obstakel vormen de vernielde bruggen. De grote noord-zuid verbinding zal in eerste aanleg over Arnhem en Nijmegen komen. Binnen vier maanden moet dit werk gereed zijn. Een staf van de Royal Engineers met Nederlandse arbeiders en Engels materiaal zal, indien generaal Eisenhower toestemming verleent, de spoorbrug bij Oosterbeek herstellen. Alle constructiewerkplaatsen worden ingeschakeld. Er is voor jaren werk, het wachten is slechts op stroom en machines. De Moerdijkbrug zal korter worden door de dam te verlengen met vierhonderd meter behoeft men van de vijf vernielde overspanningen er slechts een te herstellen. In plaats van elf overspanningen krijgt de brug er dus voortaan zeven. De pijlers maakt men voor dubbelspoor geschikt. De vier intact gebleven overspanningen worden gevaren in de verkeersbrug, die het eerst zal worden hersteld. Als over vier tot vijf maanden de dam gereed is, en de trein kan rijden, gaat het verkeer zolang over de pont, totdat ook de verkeersbrug klaar is. Over een half jaar hoopt men gereed te zijn. De brug bij Dordt krijgt eveneens een aarden dam in het winterbed en wordt dus ook verkort. Over zes maanden wil men de brug bij Katerveer gereed hebben.

Beslist Leopold spoedig?

Eerste minister Van Acker heeft na zijn terugkeer uit Salzburg verklaard, dat de gezondheidstoestand van Koning Leopold is verbeterd, maar dat hij toch nog niet sterk genoeg is om uit Salzburg naar België terug te keren. Van Acker voegde hieraan toe: „Ik geloof te kunnen zeggen, dat de koning spoedig een beslissing zal nemen".

Vetokwestie is over het dode punt heen

Te San Francisco is de kwestie van het vetovraagstuk in de toekomstige wereldveiligheidsraad thans opgelost. Rusland had er lange tijd op gestaan, dat ook de bespreking van geschillen in de veiligheidsraad onderworpen zou zijn aan het recht van veto. Hiertegen was echter fel verzet gerezen, in het bijzonder van de zijde der kleine staten. De Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken, Stettinius, heeft thans medegedeeld, dat er overeenkomst is bereikt tussen Amerika, Engeland, Rusland, Frankrijk en China. Krachtens deze overeenkomst heeft elk land het recht een geschil ter discussie voor de veiligheidsraad te brengen (B.B.C.).

Verklaringen van Ds. Niemöller

Volgens ds. Niemöller, waarvan wij al enkele uitlatingen hebben weergegeven, was de opkomst van Hitler toe te schrijven aan het feit, dat de grondwet van Weimar het Duitse volk niet het machtige, gezaghebbende stelsel gaf, waar het zo vurig naar verlangde. De lichtgelovigheid der Duitsers was eensdeels een gevolg van hun verlangen naar een nieuw gezag, anderdeels van Hitlers persoonlijke hypnotische macht.

Toen Niemöller gevraagd werd, waarom het Duitse volk de afschuwelijke wreedheden van de concentratiekampen had toegelaten, antwoordde hij: „Geen enkel eerlijk mens in Duitsland voelt zich hiervoor verantwoordelijk. Goede Duitsers beschouwden het nationaal-socialisme als een nieuw geloof. Deze mensen zijn geschokt door de onthullingen, die bewezen hebben, dat het nationaal-socialisme geen idealisme was, maar 'n middel om misdaden uit te voeren."

Ds. Niemöller verklaarde voorts, dat men er over verwonderd zou zijn, hoeveel goede Duitsers er zijn. „Maar", zo zeide hij, „de Duitsers verschillen van andere volken: zij kunnen niet aan zichzelf worden overgelaten; een ander moet hen commanderen." Dr. Müller, hoofd van het „Duitse verzet in de streek van München", was aanwezig bij de conferentie, waarop ds. Niemöller deze verklaringen aflegde. Schussnigg had er ook bij moeten zijn, maar hij wilde liever niet de vertegenwoordigers van de geallieerde pers ontmoeten. (Reuter.)

(In ons vorig bericht over Niemöller, Woensdag j.l., zijn helaas enkele regels uitgevallen, waardoor het telegram op het eerste gezicht niet voldoende duidelijk was. Niemöller sprak in de aanhef van bedoeld telegram over officieren, ambtenaren, professoren enz., die voor Hitler op de knieën lagen, en direct daarop volgde een alinea, waarin werd gezegd, dat de Engelsman O'Brien hiertegen bezwaar maakte. Weggevallen was de mededeling, dat Niemöller de wens uitsprak zich naar Engeland en Amerika te begeven. En het is daartegen, dat O'Brien zijn bezwaren tot uiting bracht. Red.)

De Radio

Thans in een overgangsperiode

(Vervolg van pagina 1.)

Een verslaggever van het A.N.P. heeft aan prof. Oranje gevraagd, of het instellen van deze commissie betekent, dat de oude radioverenigingen verdwijnen. Prof. Oranje antwoordde hierop, dat hier een tussenweg is gekozen, die voor een overgangsperiode noodzakelijk bleek. Er zijn twee stromingen. De ene, die de oude toestand terug wil hebben, desnoods gewijzigd of verbeterd. De andere wil één algemene omroep, hetzij als staatsbedrijf, hetzij als gemengd bedrijf. De gekozen tussenweg geeft slechts één en niet vier programma's, maar anderzijds is het toch zo, dat niet alle contact met de vier omroepverenigingen verloren gaat. Ook personen, die bij de vier omroepverenigingen betrokken waren, worden, na onderzoek omtrent hun houding in de bezettingstijd, mede ingeschakeld in het omroepproces en hiervan is het technische, organisatorische en administratieve personeel niet uitgesloten.

Op de vraag, hoe lang deze overgangsperiode zou duren, deelde prof. Oranje mede, dat de regering met de Kamers of het Noodparlement, of welk vertegenwoordigend lichaam dan ook, een nieuwe finitieve regeling zal treffen. Deze periode zou zo kort mogelijk moeten zijn, maar toch ook weer niet al te kort, omdat men gelegenheid moet geven door middel van de pers een publieke opinie over dit zo belangrijke vraagstuk te vormen.

Wat de taak der omroepcommissie betreft, zij zal adviezen geven op elk terrein, hetwelk de omroep raakt. De samenstelling van de programma's is natuurlijk een van de belangrijkste onderdelen van deze taak. Elk terrein zal worden bestreken, muziek, lezingen, godsdienst, politiek, nieuws, voorlichting, sport, enz. Wat de politiek betreft, dit zal niet kunnen geschieden in polemische zin, maar wel in voorlichtend opzicht. De studio's zijn, alhoewel er heel wat gestolen is, gebruiksklaar. De zenders te Lopik en Jaarsveld komen één dezer dagen gereed, zodat er 1 Juli met de omroep van Hilversum uit kan worden begonnen. Naar schatting zijn er nog 35.000 toestellen in Nederland, de Philip's fabrieken te Eindhoven vervaardigen weer apparaten, terwijl het in gebruik nemen van de radiocentrales natuurlijk van groot belang moet worden geacht.

Als laatste vraag informeerde de redacteur bij den voorzitter van de omroepcommissie of het in de bedoeling ligt in de overgangsperiode reeds een bijdrage van de luisteraars te vragen. Prof. Oranje deelde mede, dat het heffen van een luisterbijdrage via P.T.T. inderdaad zal geschieden.

Melkrantsoen zal gelijk blijven

De verzorging van de bevolking der westelijke provincies met melk en zuivelproducten zal in sterke mate afhankelijk zijn van het nationale productieschema, zoals dit thans ontworpen zal worden. Voorlopig zal men in staat zijn, het melkrantsoen te handhaven en misschien zelfs op te voeren, hoewel in vele gevallen het tegenwoordige rantsoen het verbruik in normale tijd reeds overtreft.

Men zal echter weldra moeten overgaan tot het conserveren van melk in de vorm van melkpoeder, om aldus de wintermaanden met hun sterk verminderde productie te kunnen overbruggen. Daarnaast is het niet uitgesloten, dat men in de wintermaanden tijdelijk weer taptemelk zal moeten verstrekken.

Met de pasteurisatie van de melk is men reeds kort na de bevrijding begonnen. Een groot gedeelte der melk zal ook weer verwerkt worden door de zuivelindustrie. Dit geldt vooral voor Friesland, Overijssel en Gelderland, waar wij ook nu reeds boter vandaan krijgen. De melk in Noord- en Zuid-Holland is in de eerste plaats voor de directe consumptie bestemd. De mate, waarin deze fabrieken zullen werken wordt, evenals de omvang van de productie van melkpoeder, in de eerste plaats bepaald door de beschikbare brandstof. Gebrek aan brandstof en glas vormt tevens een belemmering bij het vervaardigen van yoghurt, een product, dat juist in deze tijd bijzonder op zijn plaats zou zijn, omdat het direct, zonder gekookt te zijn, genuttigd kan worden.

Wordt Laval uitgeleverd?

In een bericht van Ass. Press uit Parijs wordt gezegd, dat geruchten in Parijs de ronde delen, dat Spanje had toegestemd in Laval's uitlevering aan Frankrijk. De zegsman van de regering had echter verklaard, dat hij hiervan geen bevestiging had.

In een ander bericht uit dezelfde bron wordt definitief medegedeeld, dat de toestemming der Spaanse regering verkregen is en dat de ex-premier in een speciaal vliegtuig, dat door de Franse autoriteiten naar het vliegveld van Barcelona gezonden is, naar Frankrijk zal worden teruggebracht.

— De Amsterdamse korfbalvereniging D.D.V., die destijds weigerde de korfbalsport te beoefenen, toen de Joden uit de sportwereld uitgesloten werden, heeft het plan weer op de velden te verschijnen. Adhesiebetuigingen en aanmeldingen worden gaarne tegemoet gezien bij mej. J. Spanjaart, Transvaalkade 92, 1e etage.

In bescheiden grossierderij, welke uitbreiding behoeft met talrijke relatiën in ons land wordt direct gevraagd

FLINK PERSOON

(dame of heer) om gedeeltelijk de leiding op zich te nemen. Vereist wordt: enige handelskennis, betrouwbaar en leiding kunnende geven. Voorts bereid tenminste f 5000 aandeel te storten. Verdere conditiën nader te regeln. Br. onder o. 1135, bur. van dit blad.

Nu beginnen! Nu weer aanpakken! Niet meer praten en afwachten, om kosteloos leerzame brochures te ontvangen. Naam en VOLLEDIG adres in DRUKletters

De toekomstige inrichting van het gemeentebestuur (I)

Prof. mr. G. van den Bergh schreef voor „Het Vrije Volk" over de toekomstige inrichting van het gemeentebestuur een tweetal artikelen, waarvan wij het eerste thans plaatsen.

Het schijnt tegenwoordig tot de goede toon te behoren af te geven op onze voor-oorlogse democratische instellingen en toestanden. Dat de democratie verre de voorkeur verdient boven andere regeerstelsels, wordt wel is waar van alle zijden grif toegegeven, maar van de wijze, waarop deze democratie ten onzent was uitgewerkt, schijnt niet genoeg kwaad te kunnen worden gesproken. Zo ook, wat het bestuur onzer gemeenten betreft.

Naar mijn stellige overtuiging — en ook ervaring — schuilt in deze critiek, zowel in het algemeen, als wat in het bijzonder de gemeentebesturen betreft, mateloos veel overdrijving.

Zeker, er was veel onvolmaakt, veel, dat de toets ener strenge critiek niet kan doorstaan. Maar er is alle reden om niet laatdunkend op onze vooroorlogse bestuursorganen en — daartoe wil ik mij in dit artikel beperken — op ons democratisch gemeentebestuur van omstreeks 1930 terug te zien. Wanneer we ons tot onze eigen stad, Amsterdam, bepalen, kan dankbaar worden vastgesteld, dat het gemeentebestuur er in de laatste tientallen jaren vóór de oorlog buitengewoon veel goeds tot stand heeft gebracht. De sociale voorzieningen van Amsterdam, zijn gemeentelijke bedrijven, instellingen en diensten mochten gezien worden en waren bekend, en ten dele zelfs beroemd, tot ver over de grenzen van ons vaderland. Zo werd bijv. Amsterdam het Mekka van de volkshuisvesting genoemd en van alle delen der wereld kwamen de „pelgrims" naar Amsterdam om onze woningbouw te bewonderen. En ook op menig ander gebied was Amsterdam p i o n i e r.

Anderzijds betekent dit ook weer niet, dat er in het bestuursstelsel geen fouten, geen misstanden aan te wijzen zouden zijn of dat die gebreken onmogelijk zouden kunnen worden verholpen. Naast de ingrijpende hervormingen, die het m a a t s c h a p p e l i j k stelsel zal moeten ondergaan, zullen hier en daar ook in het b e s t u u r s stelsel aanzienlijke wijzigingen moeten worden gebracht.

Allereerst de Raad. Ik denk hierbij weer in de eerste plaats aan onze eigen stad, aan Amsterdam. De Raad vergaderde veel te vaak: er werd veel te veel gesproken. Vooral in de begrotingstijd, in de maanden November en December nam dit euvel fantastische afmetingen aan. Het is voorgekomen, dat meer dan vijftig (50) zittingen nodig waren om de begroting af te handelen. Weken lang werd dan 4 of 5 maal in de week èn 's middags èn 's avonds tot laat in de nacht vergaderd. Zo werd het raadslidmaatschap, althans gedurende deze periode, tot een beroep, dat weinig ander werk naast zich duldde. De kring dergenen, die zich voor het lidmaatschap beschikbaar stelden, werd daardoor zeer beperkt, wat een sterke daling van het gemiddelde peil der leden tengevolge had. Dit gold voor iedere maatschappelijke kring, maar voor de ene nog sterker dan voor de andere. Het gold ook voor iedere partij, die in de Raad vertegenwoordigd was.

Zonder te kort te schieten in eerbied voor het vele goede, dat de Raad van Amsterdam ook op het allerlaatst nog heeft gepresteerd, moeten wij nochtans constateren, dat deze Raad zichzelf volkomen had overleefd. Er was onder de burgerij in het algemeen weinig belangstelling en geen eerbied meer voor het werk van de Raad. Stellig speelden hierbij ook allerhande onzuivere elementen en factoren een rol, zoals de verderfelijke, demagogische propaganda van de vijanden der democratie, zowel van uiterst links als van uiterst rechts. Maar er was ook een achtergrond van waarheid.

Dit m o e t anders worden; dit k a n ook, naar onze stellige overtuiging, binnen bepaalde grenzen anders worden. De Raad kàn weer worden een werkelijke vertegenwoordiging van de burgerij, die, bij alle mogelijk verschil van mening, haar eerbied, haar achting geniet. Het lidmaatschap van de Gemeenteraad moet weer tot een hoge eer worden, een bekroning van het werk van den burger, die jaren lang, zijn beste krachten voor het heil van zijn stad heeft gegeven.

Hoe dat o.i. mogelijk is, hopen wij in een volgend artikel uiteen te zetten.

G. v. d. BERGH.

Gevorderde vaartuigen

Het Bureau voor Watertoerisme van de A.N.W.B. en de Koninkl. Verbonden Ned. Watersportverenigingen verlenen hun bemiddeling bij de opsporing van door de Duitsers gevorderde jachten en woonschepen.

Gedupeerde eigenaars kunnen zich wenden tot gemeld bureau, A.N.W.B.-gebouw, Keizersgracht 590, te Amsterdam.

— Zaterdagmiddag a.s. vindt om drie uur in het Ajax-stadion een honkbalwedstrijd plaats tussen Ajax en de VVGA

— De Amsterdamse Club voor Zweefvliegers is opnieuw begonnen en zal Zaterdag 9 Juni a.s. een algemene ledenvergadering houden.

— Zaterdagavond 9 Juni a.s., aanvang 7.30 uur, speelt V.V.A. een vriendschappelijke wedstrijd tegen Z.S.G.O. op het Jan van Galensportpark te Amsterdam.

Twee minuten met:

Mr. A. v. d. Bergh

(uit Theresienstadt)

Een magere, vermoeide jongeman, die vertelt van Barneveld, Westerbork, Theresienstadt. Verhalen van leed en ellende, maar die toch culmineren in het steeds herhaalde:

— Wij hebben het overleefd; in Theresienstadt werden de Joden niet opzettelijk en doelbewust vermoord.

— Stierven er desondanks velen?

— Ja, honderden. In de eerste jaren waren er aanvankelijk veel te veel mensen. Er was toen plaats voor 7000 en op een gegeven moment waren er tien maal zoveel. Veel ouderen zijn in die tijd van honger en koude omgekomen. Het kamp was verder doorgangskamp voor het Oosten; er zullen ongeveer 150.000 mensen gepasseerd zijn. Van hen zal practisch niemand terugkeren. Doorzending naar het Oosten betekende vrijwel altijd de dood. In October 1944 waren er nog maar tienduizend vaste bewoners over.

— Kwamen er toen nog mensen bij?

— Ja, later wel. In het vroege voorjaar werden vele Joden uit de concentratiekampen naar Theresienstadt gestuurd. Dat leidde tot afschuwelijke toestanden. Mensen, die volkomen verluisd en verhongerd waren — zij hadden soms een maand lang in open spoorwagens doorgebracht, met nauwelijks een beetje voedsel — kwamen binnen. Er brak dan ook vlektyphus uit. Wij hadden echter nog wat ontsmettingsmiddelen en daardoor is het ergste gelukkig voorkomen.

— Hoeveel mensen zijn er nog in Theresienstadt?

— Vijf en twintigduizend, waaronder 1400 Nederlanders. De Russen hebben de ontluizing en ontsmetting onmiddellijk ter hand genomen, maar de quarantaine bestaat nog. En de mensen willen toch wel graag naar huis, vooral de vrouwen èn de kinderen!

Verduidelijking

Het hoofdartikel in ons blad van gisteren heeft aan duidelijkheid verloren door het wegvallen van een alinea, volgend op de aanhaling van twee gevallen, waarin de N.B.S. zich in haar optreden had vergist. Deze alinea herinnerde aan hetgeen wij reeds eerder geschreven hadden over gebrek aan eenheid in het beleid van het Militair Gezag. Zij luidde als volgt:

„Leg hiernaast hetgeen wij schreven over het gebrek aan eenheid in het beleid van het Militair Gezag en gij hebt een beeld van de moeilijkheden, waarmee twee organisaties, die op het ogenblik in ons land tot zeer belangrijke taken geroepen zijn, worstelen."

Amsterdams Nieuws

Het Noorden zorgde goed voor ons

(Vervolg van pag. 1.)

Over wat men in Noord-Nederland gedaan heeft en doet, niets dan lof.

De Friezen hebben reeds in de tijd, dat wij „er nog onder zaten", uitstekend voor het Westen gezorgd. Eigenlijk te goed. Want zij stouwden de schepen zo vol, dat er broeiing en rotting in de ladingen ontstond, waardoor men een deel van die aardappelen als veevoer is moeten gaan gebruiken. Voor het overige een zeer welkome toevoer. En zóveel aardappelen zijn er in het Noorden, dat dit verlies niet eens merkbaar werd.

Drente lijkt nu wel een onuitputtelijk reservoir van aardappelen, veel belangrijker, dan men vroeger ooit gedacht had. De organisatie der Vebena, de Vereniging tot behartiging van de Nederlandse Aardappelhandel — reeds in de tijden van het spoorwegverkeer terecht beroemd — functionneert er ook nu uitstekend. En ook het vervoer gaat voortreffelijk, de tijd, dat men over Groningen moest varen, is voorbij, alle kanalen zijn bevaarbaar. De grote uitvoerhaven is Zwartsluis. Er zijn nu schepen genoeg, er zijn sleepboten met kolen, er is olie. Het Militair Gezag heeft spoed gezet achter dit alles en dat er reeds een week na de bevrijding al weer in zo grote mate aardappelen werden aangevoerd, is een prachtige prestatie.

De medewerking van schippers en walpersoneel is ook bijzonder goed.

Arbeidsreserve werkt op C.A.O.-voorwaarden

„De Amsterdamse Arbeidsreserve, waarvoor de plannen in overleg met de plaatselijke vakcentralen zijn uitgewerkt, verwezenlijkt met één slag drie eisen der georganiseerde arbeiders: zij geeft werk tegen normale arbeidsvoorwaarden, maakt een einde aan de vroegere werkverschaffing en maakt de vroegere werklozensteunregeling overbodig", aldus schrijven het N.V.V., de Alg. Ned. Bouwarbeidersbond en de Amst. Bestuurdersbond.

Bij de Amsterdamse Arbeidsreserve wordt gewerkt op de voorwaarden van het collectief contract in de bouwbedrijven. Reeds voeren de organisaties van bouwarbeiders onderhandelingen met de overheid om te komen tot een verhoging van de contractlonen. Deze lonen moeten aan de gestegen prijzen worden aangepast. Resultaten dezer onderhandelingen kunnen zeer spoedig tegemoet gezien worden.

De Alg. Ned. Bouwarbeidersbond heeft zich bereid verklaard, voor de rechten en belangen der arbeiders in de Arbeidsreserve op te komen.

Al 200 schepen en sleepboten vrijgegeven

Er wordt hard gewerkt door de havendienst van Amsterdam, in samenwerking met de vaartuigendienst en de marine, om de schepen en sleepboten, die door de Duitsers in Amsterdam zijn achtergelaten, aan de eigenaars terug te geven. Er zijn reeds ruim 200 van de 500 à 600 achtergelaten schepen vrijgegeven. De moeilijkheid is, dat vele eigenaars in andere delen van het land zijn en niet terug kunnen komen. Bovendien hebben de Duitsers vele namen veranderd en tal van schepen zitten vol goederen van onbekende herkomst. Er zijn echter voldoende binnenvaartschepen voor de voedselvoorziening beschikbaar.

— Gisteren is de 10.000ste gerepatrieerde in de hoofdstad aangekomen. Het was J. H. Lamers uit de Keucheniusstraat te Amsterdam, die wegens het luisteren naar en verspreiden van berichten der Engelse radio tot anderhalf jaar tuchthuis in Unternaszfeld werd veroordeeld. Hij kreeg bloemen en werk namens het Amsterdams gemeentebestuur door den inspecteur voor de repatrieëring den heer Ph. van der Most toegesproken.

Ook voor ons blijft een terrasplaatsje over

Weldra de eerste verlofgangers

Men zegt, dat wij een gastvrij volk zijn. Duitsers spreken dat tegen, maar Canadezen bevestigen het graag. En zelf vinden wij het eigenlijk ook wel waar. Dus zijn we erg blij, dat wij leave-centrum worden, centrum voor den Canadees met verlof. Maar zevenduizend om de drie dagen, dat vonden we wel een beetje veel van het goede. Want, vroeg de eerzame Amsterdamse burger zich af, die vijf jaar de bioscoop vermeed en lange tijd op geen café-terrasje neerstreek: Blijft er voor mij ook nog een plaatsje over? Of moet ik voortdurend zeggen: Na u, waarde bevrijder! Hij kan zich geruststellen. We worden leave-centrum, bezettende Canadezen komen hier vertier zoeken, maar het zullen er lang geen zevenduizend om de drie dagen zijn. Hoeveel precies weet men nog niet, maar voor de Amsterdammer blijft ook nog wel een plekje over.

In de J. D. Viottastraat is het hoofdkwartier van het leave-plan gevestigd. Daar werkt men hard om de Canadese verlofgangers een plezierig 72-urig verlof te bereiden. Men legt tefeloonlijnen aan naar sportcentra, zwembaden, bioscopen enz. Over een week of twee zijn de eerste paar duizend te verwachten. Zij worden in het Stadion ontvangen en dan over de stad gedistribueerd. Welkom Canadees!

Handtekeningenalbum van „De Bezige Bij" verdwenen

Een album met handtekeningen van Vrienden der Uitgeverij „De Bezige Bij", in de Stadsschouwburg voor degenen die zich wilden aanmelden neergelegd, is spoorloos verdwenen. Het album bevatte o.a. de handtekening van prins Bernard.

Toewijzing voor eieren

Hongeroedeempatiënten te Amsterdam, die hun eerste coupon voor extra levensmiddelen reeds ingewisseld hebben, kunnen alsnog bij de daartoe bestemde distributiekantoren een toewijzing krijgen voor eieren. Stamkaart meenemen!

Reismogelijkheden naar Oost en Zuid

Om te bereiken dat de vervoerscapaciteit van personenauto's die in ons land over grote afstanden rijden, zo nutetig mogelijk wordt aangewend, verzoekt V.V.V. „Amsterdam" hun die per automobiel naar het Zuiden of het Oosten vertrekken, hiervan mededeling te doen aan haar kantoor Rokin te Amsterdam, tel. 44725, met opgave van aantal beschikbare plaatsen, bagageruimte en datum van vertrek. Zij, die van deze vervoersgelegenheid gebruik willen maken, kunnen zich op hetzelfde adres aanmelden.

MUROPLAST
producten zijn in vele zaken nog uit voorraad verkrijgbaar.

Samenwerking van alle werknemers?
N.V.V.
Aanmelden:
Amstel 224-226 A'dam-C.

Na invulling, met 1½ cts. postzegels, zenden aan Dalmeijer's Cursussen, Koninginneweg 182, Afd. M.V. 245, A'dam-Z.

...maar doen! Speciaal goede verkoopers krijgen nu mooie kansen. Leer verkoopen! Dalmeijer's schriftelijke cursus „Verkoopen" leert U de „kneepjes" van het vak en nog honderden speciale dingen, die dit vak zoo belangwekkend maken! Vraag op den bon de interessante brochures.

DE LEI IS SCHOON!

Wie is familie van deze kinderen?

De sociale afdeling van het algemeen commando der Binnenlandse Strijdkrachten te Amsterdam, gebouw ATVA Kamer 163, Marnixstraat 284-288, verzoekt dengenen, die inlichtingen kunnen verschaffen over de familie der onderstaande kinderen, thans verblijf houdende op verschillende plaatsen in de provincie Groningen — zich ten spoedigste met haar in verbinding te stellen.

Uit Koog aan de Zaan: („de Kroon") P. J. Delfage (Delforge?) (m) 3-1-27; E. Delfage (v) 5-10-29; P. Delfage (v) 20-10-30; A. Delfage (v) 10-1-35.

Uit Zaandam: (Pand „Nijstad") Corla de Groot (v) 3 jaar

Uit Oostzaan: (school Boerma Barnflair, Ter Apel): C. Fijn 4-2-29, A. Fijn 5-4-31, M. Fijn 30-4-38.

Uit Krommenie: P. J. Klooster (m) 15-6-30.

Alkmaar („de Kroon"): J. D. Borst (m) 13-10-37, C. S. Borst (v) 6-3-30, H. Wittik (v) 1-3-42, O. Wessing (v) 19-6-41, G. Verheijden (m) 1-6-28, C. Verheijden (v) 16-2-35, N. Schekkeman (m) 14-5-37, H. Schekkeman (v) 15-6-34, S. Kramer (v) 29-9-43, H. Dumoulin (m) 25-6-27, C. Dumoulin (v) 10-12-27, F. v. Ingen (m) 2-8-42, W. Elisvogel (m), R. Olieman (m), R. Klein (m), J. de Groot (m) 38, B. Plomp (v) 25-5-34, J. Plomp (v) 16-7-36, T. Brouw 10 jaar, A. Stroer (v) 24-2-37.

ZAANDAM

Het Bestuur van de Bootwerkersvereniging „Eensgezindheid" te Zaandam noemt het niet geheel juist, dat werkgevers en werknemers in het havenbedrijf reeds tot volledige overeenstemming zijn gekomen aangaande de arbeidsvoorwaarden. Wat de lonen betreft zullen, volgens „Eensgezindheid", de Zaandamse arbeiders zich neerleggen bij die lonen, welke de Amsterdamse havenarbeiders zullen aanvaarden. Wat de arbeidsduur betreft, heeft „Eensgezindheid bezwaren gemaakt tegen de 48-urenweek, die zij, althans voorlopig, te lang acht in verband met de onvoldoende voeding der arbeiders.

Jeugdappèl op komst

Burgemeester In 't Veld van Zaandam heeft het initiatief genomen om op een van de a.s. nationale feestdagen een appèl tot al de Zaanse jongeren te richten. Het zal op de Burcht plaats hebben en worden vooraf gegaan door een tocht door de stad en een défilé voor den burgemeester. De commissie van voorbereiding, bestaande uit vertegenwoordigers van de kerkelijke jeugdgroepen, de padvinderij, de vrije jeugdgroepen en de sportverenigingen, vraagt alle jeugd- en sportverenigingen van Zaandam en Koog a. d. Zaan zich vóór 10 Juni a.s. schriftelijk op te geven bij den heer G. Nieuwenhuizen, Westzijde 136, onder vermelding van het aantal personen, dat naar schatting zal deelnemen. De leeftijdsgrens zal pl.m. 25 jaar zijn.

— Een vergunning om het Noordzeekanaal te passeren wordt alleen verstrekt aan hem, die werkt aan de Zuidzijde van het kanaal, begeleider is van voedseltransporten of betrokken is bij de voedselvoorziening of economische redenen van nationaal belang kan aantonen.

Leiden

— Voor inlichtingen over tewerkgestelden in het buitenland kan men zich wenden tot het informatiebureau van het Rode Kruis, Mare 34. Hier ligt ook een slachtofferslijst van Roermond ter inzage.

Koog-Zaandijk

Het gemeentebestuur van Koog a.d. Zaan heeft een commissie samengesteld uit vertegenwoordigers van het gemeentebestuur, woningbouwverenigingen en de stichting N.V.H., die zal adviseren bij het vorderen en toewijzen van woonruimte. Verzoeken aan de afd. bevolking van de gemeentesecretarie.

— De collecte voor N.V.H. te Koog-Zaandijk heeft nu reeds ca. *f* 64.000 opgebracht.

Alkmaar

— Sinds enkele dagen rijdt dagelijks een postauto tussen Alkmaar en Amsterdam. Vertrek uit Amsterdam 9 uur, uit Alkmaar 11 uur. Laatste buslichting in Alkmaar als regel een kwartier voor vertrek van de postauto.

ZAANSTREEK

2 Juli begint de nieuwe

KNIPCURSUS

voor huisk. gebruik en verdere opleiding. Aang. dagel. 4—6 uur. I.V.E.K. Hogendijk 28 b. d. Dam, Zaandam.

Te koop zwarte **CHOW-CHOW**, reu, met stamboom. Zuideinde 263 Westzaan.

Rijksambtenaar, wachtgelder, weduwnaar met 3 kinderen, lft. 5, 7 en 12 jr., vraagt zo spoedig mogelijk een **huishoudster**. A. Stiemer, J. C. v. Wessemstr. 65, Zaandam.

Dame (alleen) vraagt één of twee gemeubil. **KAMERS** met keukengebruik in Zaandam. Tevens gevraagd een zijboordmotor voor kano. Br. met inl. no. Z-45, bur. „Het Vrije Volk" Zaandam.

UW SCHRIJFMACHINE DEFECT?

dan voor reparatie naar

D. SPAANDER N.V.

MARKTSTRAAT 34—40, WORMERVEER, tel. 81661. Boek- en kantoorboekh. Uw vulpen kan bijna altijd bij ons gerepareerd worden.

Gevraagd BEKWAAM KAPSTER

voor zelfstandige werkzaamheden. Kan worden opgeleid voor Schoonheids-specialiste. Aan hetzelfde adres aankomend **KAPSTER** en **LEERLING** gevr. G. L. OVERMAN, Wandelweg 136, Wormerveer.

De N.V. Zaanl. Automobielhandel en Garage-onderneming v.h. C. STEEMEIJER te Zaandam, Zeemanstraat 43, vraagt voor onmiddellijke indiensttreding een mannelijk

KANTOORBEDIENDE

leeftijd omstreeks 25 jaar, voor werkplaats- en magazijn-administratie. Bekend met boekhouden, goed kunnende typen en accuraat. Liefst eindiploma H.D.S. of Handelsavondcursus. Persoonlijke aanm. dagelijks tussen 9 en 10 uur aan het kantoor

HET PAREE-ABC

Y IJsparee, mijn voor 1940 zo gewaardeerde IJs-Lotion, is eindelijk deze zomer weer voorradig. En wel met echte menthol, zolang er voorraad is. IJsparee is een zomer-artikel, geweldig verfrissend op het hoofd, in warme dagen. IJsparee is ook zeer geschikt voor de armen en handen, en het gezicht, als afwrijving. IJs-Lotion geeft een lang aanhoudende sterke afkoeling op het hoofd, en is tevens een zeer goed haarwater, werkzaam tegen haarroos en schilfers. Enkele druppels zijn voldoende. Op het gebied van IJs-Lotion hebben wij een ervaring van meer dan 20 jaren. IJsparee kunt U krijgen met of zonder vet. Haalt U eens een proefflacon, U zult het 's zomers niet meer willen missen.

PAREE, HERENGRACHT 16 (Zie Z)

Voor direct kunnen wij U nog niet helpen aan onze van ouds bekende

dranken, likeuren en limonades

maar ons hele bedrijf is erop ingesteld om bij de eerste aanvoer tot snelle aflevering over te gaan

Fa. J. J. EBMEIJER - ZAANDAM

PEDICURE

Likdoorns, Eksterogen? Inderdaad? ZWART weet raad.

K. Zwart, *gedipl. pedicure en voetkundige*

ZAANWEG 24, WORMERVEER, TEL. 8.1.2.8.6.

GEMEENTE WORMERVEER

Gevraagd: onderwijzer

voor de Openbare Lagere School C. Hoofdakte en kennis van zang strekt tot aanbeveling. Sollicitaties te richten tot den Heer Burgemeester van Wormerveer op ongezegeld papier binnen 10 dagen na de verschijndatum van dit blad.

Handels- en Kantoorbed. Handelsreizigers

„MERCURIUS", UW VAKBOND

Aangesloten bij het N.V.V.

Aanm. adressen:

Afd. Zaanstreek: Plataanlaan 35, P. Pauwstr. 29, Tuinstraat 30, Zaandam, Leliestraat 60 K. a. d. Zaan.

Afd. Zaanstreek-Noord: Franklinstr. 7, Riouwstr. 78, Wormerveer, Agavestraat 25, Krommenie

SCHOOL VOOR U.L.O. - ZAANDIJK

Aangifte leerlingen voor de cursus 1945—'46 zo spoedig mogelijk bij het hoofd der school, den heer J. van der Mei, Lindenlaan 17 te Zaandijk. Aanmelding 's avonds tussen 7 en 8.

Wie gaat DANSEN in de Waakzaamheid, STALT ZIJN FIETS in de van ouds bekende

OVERDEKTE RIJWIELSTALLING

tevens reparatie-inrichting

JAN BESTEVAERSTRAAT 13, KOOG AAN DE ZAAN

Weer ontvangen: Rozen Glycerine

voor een zachte huid, zonder inlevering van ledige flessen, ook in de originele tube's verkrijgbaar! Voor altijd iets bijzonders

„PARGO"-Westzijde 107 - Zaandam

t.o. Verkade Engros en detail

HAARLEM

ACTIEVE JONGEMAN gevraagd voor kantoor, steno, typen, boekhouden (syst. Ruff). Algemeen Assurantiekantoor Wm. Estarippa, Parklaan 11, Haarlem.

MEISJE voor dag en nacht gevr. Duinoordstr. 2, Haarlem.

S. L. ANHOLT, arts Schotersingel 7, Haarlem zal Maandag 18 Juni zijn ziekenfonds- zowel als particuliere practijk hervatten.

NET MEISJE gevr. van 8 tot 5 uur. Goed kunnende werken, koken en strijken, met middagkost. Smit, Koediefslaan 31, Haarlem.

OPLEIDING VOOR TOELATINGSEXAMEN M.T.S. door bevoegd leraar. Brieven No. 65 bur Het Vrije Volk, Kruisstr. 17, Haarlem.

BOEKEN, ALBUMS en oude schilderstukken te koop gevraagd door v. KESSEL, Janstraat 39, Haarlem.

Redactie-chef: J. A. Elstrodt; Buitenland: L. J. Kleyn; sociale rubriek: J. Witteboon; Kunst: R. Blijstra; sport: K. Peereboom; verslaggevers: Gerda Brautigam, P. Bakker, Jan H. de Groot en K. Polak

TE KOOP GEVR. huis- en sl.kamerameublement, overgordijnen, vloerkleed, trap- en gangloper. Mullens, Solostraat 3, Haarlem-Noord.

JAMPOTTEN te koop gevraagd door v. Kessel, Janstraat 39, Haarlem.

MEJ. A. G. VERBOOG Gedipl. pedicure Planciusstr. 28, IJmuiden-Oost.

Wie helpt jong echtpaar aan **ETAGE** of **GED. VAN WONING** met gebruik van keuken. Br. 66 Het Vrije Volk, Kruisstr. 19, Haarlem.

KAPSTER GEVRAAGD „Fedora", Rijksstr.weg 459 Haarlem (Noord)

Echtpaar z. k. zoekt in omgeving Badhoevedorp **VRIJ HUIS** te huur. Br. J. Scharwachter, Slachthuisstr. 27, Haarlem.

S. G. Goedhart Jr., bussenhandel, koopt alle soorten **IJZEREN EN BLIKKEN BUSSEN**. Logerij en opslagplaats, Pol 40, Spaarndam.

Biedt zich aan **SLAGERSBEDIENDE** van g.g.v.z. Brieven ond. No. 63 Het Vrije Volk, Kruisstr. 17, Haarlem.

KINDERWAGEN te koop gevr. Kuvener, Schalkwijkerweg 31, Haarlem.

In het belang van de Volksgezondheid

Het Sanatorium „ZONNESTRAAL" te Hilversum kan — hoewel er lege plaatsen zijn — niet aan de overstelpende aanvragen voor opname voldoen, wegens gebrek aan personeel. In het belang van de volksgezondheid wordt daarom met aandrang zowel

verpleegend als huishoudelijk personeel

opgeroepen (boven 20 jaar). Sollicitaties bij den Geneesheer-Directeur.

KINDERWAGENS

worden door ons in beperkte mate gerepareerd. Lak en spuitwerk. Reparatie aan kappen en dekzeiltjes. NIC. v. d. LAANSTRAAT 2 a, HAARLEM.

Te koop gevraagd

plm. 100 stuks zaalstoelen

gebruikt doch in goede staat. Aanb. schrift. met prijs en omschrijving J. v. d. WATEREN, Veenbergplein 14, Haarlem.

HILVERSUM

SPOED Auto-aanhangwagen op rubberbanden voor materiaaltransport te koop gevraagd. „Isola", Wandelpad 32, Hilversum.

Wij kopen

radiotoestellen

ook defecte en onderdelen. DRUKKER, J. Catsstraat 40, Hilversum.

MEISJE

gevr. voor halve dagen of een werkster, 3 × per week. Fontaine, Taludweg 97, Hilversum.

Rijwielkopers, opgelet!

GESTOLEN Zaterdagavond 1.1. grijze Fongersdamesfiets, type D., 3 versnellingsnaaf, trommelremmen, goede band. Verz. bij aanb. i. z. geheel of in ged. omg. ber. Voor inl., die tot terugbekoming leidt *f* 250 bel. Surinamelaan 31, H'sum.

Gevr. voor lichte huish. bezigheden **WERKSTER** of jong meisje, voor de ochtenduren, elke dag of 3 × p. w. Meerweg 12, Bussum. Aanmelden tussen 7 en 8 's avonds.

Wedn., gep. vraagt een eenvoudige vrouw als

huishoudster

Br. met volledige inlichtingen onder No. H 198, filiaal Het Vrije Volk, Kerkbrink 39, Hilversum.

Glazenwassers-ladders

en 2 zemen te koop gevraagd. Brieven met prijsopgaaf. Fleur, Hilvertsweg 50, Hilversum.

LEIDEN

MODELSLAGERIJ H. PRINS Uw slager. Herenstr. 83 tegenover P. de la Courtstr., Leiden.

RIJWIELHERSTELLER of aank. hersteller gevr. Garage DE GROOT, Beestenmarkt 28, Leiden.

Heer vraagt gemeub. **ZIT-SLAAPKAMER** met stookgelegenheid. Br. on. no. 106, bur. v. d. blad, Steenstraat 12 a, Leiden.

MOD. WANDELWAGENTJE te koop gevraagd. Aanb. bij C. J. v. HARTEVELT, Langegr. 163, Leiden.

WANDELWAGEN VOOR INVALIDE

l.g.st.z. te koop of te huur gevraagd. Spoed. Aanb. J. KLEIN, Morsweg 55, Leiden.

Het beroemde boek: DE GEEST VAN RUSLAND

schrijver Doctor J. BORGER, thans op aanvrage te verkrijgen bij: LEIDEN, Logos, Houtlaan 17, DEN HAAG, Logos Groot Hertoginnelaan 75. Prijs *f* 10 per exemplaar.

MODELSLAGERIJ G. P. BERGERS

levert binnenkort weer alle soorten vlees en vleeswaren.

Alleen DOUZASTRAAT 23, LEIDEN.